

Neljapäev, 1. juuni 2006

95. märgib, et ELi ja USA vaheline teadus- ja tehnoloogiakokkulepe omab ELi ja USA teadussuhete arendamisel võtmetähtsust; nõuab ametliku Atlandi-ülese teadusdialoogi sisseseadmist, et edendada ja kooskõlastada teadusuuringute alast koostööd ning uusi algatusi teatud kindlates valdkondades, mis ei mahu olemasolevate struktuuride raamidesse;

96. märgib, et ELi ja USA sidemeid aitavad tugevdada ka muud, väljaspool ametlike kokkulepete raame toimivad Atlandi-ülesed dialoogid; soovib Atlandi-üleste dialoogide praeguse struktuuri läbivaatamist ja süvendatud koostööks perspektiivikate valdkondade uurimist;

Euroopa Parlamendi roll

97. rõhutab, et ehkki majandusalgatuses kavandatud ülesanded puudutavad eelkõige reguleerijaid, on täielikult integreeritud Atlandi-ülese turu saavutamiseks soovitatav ka mõlema poole seadusandjate aktiivne osalus; rõhutab, et ELi–USA tippkohtumistel peaksid piisaval tasemel osalema parlamendid, et anda kahe rakendusorgani juhitavasse haldusprotsessi parlamentide panus; nõuab, et enne iga seadusandjate Atlandi-ülese dialoogi ja kõrgema taseme rühma vahelist tippkohtumist kutsutaks kokku koosolek, et vahetada arvamusi tööprogrammi edenemise üle;

98. nõuab, et enne iga Atlandi-ülese seadusandjate dialoogi ja kõrgetasemelise rühma vahelist tippkohtumist kutsutaks kokku koosolek, et vahetada arvamusi asjakohaste majandusküsimuste ja eelkõige tööprogrammi edenemise üle;

99. soovib, et järgmisel ELi–USA tippkohtumisel osaleksid vähemalt Euroopa Parlamendi president ja USA Kongressi juhtkond ning et üldreeglina oleksid Euroopa Parlament ja USA Kongress seotud kõigi tulevaste ELi–USA tippkohtumiste ettevalmistamise ja läbiviimisega;

100. tervitab Euroopa Parlamendi ja USA Kongressi vahelise Atlandi-ülese seadusandjate dialoogi tugevdamiseks tehtavaid pingutusi, sealhulgas eelkõige kahel pool Atlandi ookeani tegutsevate parlamendikomisjonide vahel tulemusliku "varajase hoiatamise" mehhanismi ning aruandlussüsteemi sisseseadmist;

101. palub USA Kongressi Esindajatekojal kaaluda alalise delegatsiooni moodustamist Atlandi-ülese seadusandjate dialoogi järjepidevuse kindlustamiseks; lisaks tuleks sisse seada regulaarne dialoog ka Euroopa Parlamendi ja USA Senati vahel;

102. kutsub asjaomast parlamendikomisjoni üles kasutama 2007. aasta eelarvet, et eraldada vajalikud vahendid Euroopa Parlamendi alalise ametikoha loomiseks Washingtonis, mis tagab Euroopa Parlamendi enda tegevuste nõuetekohase institutsioonilise korralduse ning võimaldab ladusamat sidet Euroopa Parlamendi ja USA Kongressi vahel;

*

* *

103. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Ameerika Ühendriikide presidendile ja Kongressile.

P6_TA(2006)0240

Euroala laienemine

Euroopa Parlamendi resolutsioon euroala laienemise kohta (2006/2103(INI))

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse asutamislepingu artiklit 121;

— võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga "Riigi rahandus majandus- ja rahaliidus – 2005" (KOM(2005)0231);

Neljapäev, 1. juuni 2006

- võttes arvesse komisjoni 2004. aasta lähenemisaruannet (KOM(2004)0690);
 - võttes arvesse Euroopa Keskpanga 2004. aasta lähenemisaruannet;
 - võttes arvesse komisjoni teist aruannet praktiliste ettevalmistuste kohta edaspidiseks euroala laiendamiseks (KOM(2005)0545);
 - võttes arvesse oma 5. juuli 2005. aasta resolutsiooni euro ning majandus- ja rahaliidu teabe- ja kommunikatsioonistrateegia rakendamise kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse oma 1. detsembri 2005. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 974/98 euro kasutuselevõtu kohta ⁽²⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A6-0191/2006),
- A. arvestades, et majandus- ja rahaliitu (EMU) tuleb tugevdada, et saavutada selle majanduskasvu ja tööhõivega seotud eesmäärke;
- B. arvestades, et majanduse kasvumäär euroalal on praegu 1,8%, samas kui ELi majandus tervikuna kasvab 2% aastas;
- C. arvestades, et euroala laienemine on liikmesriikide poliitiline ja majanduslik kohustus olenemata sellest, kas nad kuuluvad euroalasse või mitte;
- D. arvestades, et EL-ga 2004. aastal liitunud liikmesriigid (uued liikmesriigid) võtavad euro kasutusele siis, kui nad vastavad asutamislepingus sätestatud tingimustele; arvestades, et Ühendkuningriigi ja Taani suhtes on kehtestatud erand;
- E. arvestades, et enamik uusi liikmesriike on teinud läbi kiire kasvu, mis on neil võimaldanud mingil määral järele jõuda; ning arvestades, et nende tegelik lähenemine pole veel saavutatud;
- F. arvestades, et euro on osutunud ELi suureks saavutuseks, mis aitab tagada sisemist ja välist majanduslikku stabiilsust;
- G. arvestades, et Ühendkuningriigi ja kuue uue liikmesriigi – Küprose, Malta, Poola, Slovakkia Tšehhi ja Ungari – suhtes on algatatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus ning neist kahel – Küprosel ja Maltal – on valitsemis sektori võlg üle 60% nende sisemajanduse kogutoodangust;
- H. arvestades, et inflatsioonimäära kriteeriumi jaoks kasutatakse kahte erinevat hindade stabiilsuse määratlust; arvestades, et Euroopa Keskpanga hindade stabiilsuse määratluse kohaselt peab inflatsiooni sihtmäär olema alla 2%, kuid sellele ligilähedane, ning seda tunnustatakse üldiselt kogu majandus- ja rahaliidus, samas kui lähenemisaruannetes kasutavad Euroopa Keskpank ja komisjon teistsugust määratlust, mille kohaselt tähendavad parimad tulemused hindade stabiilsuse osas madalaimat võimalikku inflatsiooni, arvestamata deflatsiooni;

Euroala edasise laiendamise üldised eeltingimused

1. tuleb meelde, et liitumine euroalaga nõuab täielikku kinnipidamist Maastrichti kriteeriumidest, mis on nimetatud asutamislepingus ja asutamislepingu artiklit 121 käsitlevas protokollis: hindade stabiilsuse kõrge tase, ülemäärase puudujäägita riigieelarve, osalemine Euroopa Rahasüsteemi vahetuskursimehhanismis (ERM II) vähemalt kahe aasta jooksul ning tavapäraste kõikumispiiride järgimine, pikaajaliste intressimäärade lähenemine, õigusaktide vastavus Maastrichti lepingule, sõltumatu keskpang ja majanduslik lähenemine;
2. tuleb meelde, et liikmesriikidel, mille suhtes on kehtestatud erand, on euroalaga liitumiseks vaja täita Maastrichti kriteeriumid ning et kõigi liikmesriikide suhtes kohaldatakse stabiilsuse ja kasvu pakti nõudeid; on veendunud, et liikmesriikide eurole üleminekuks valmisoleku kontrollimine peab põhinema samadel määratlustel ja põhimõtetel, mida kasutati eelmistes lähenemisaruannetes, et tagada järjepidevus ja kõigi liikmesriikide võrdne kohtlemine;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2005)0270.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2005)0457.

Neljapäev, 1. juuni 2006

3. nõuab tungivalt, et komisjon kasutaks majandus- ja eelarveandmete hindamisel ühtseid kriteeriume; juhib tähelepanu komisjoni vastutusele statistiliste andmete usaldusväärsuse eest ja nõuab, et ei tehtaks ühtegi otsust, kui andmete tõepärasuse osas püsivad kahtlused; rõhutab, et hindade stabiilsuse analüüs eeldab kontrollväärtuste kehtestamise meetodite põhjalikku hindamist, sest komisjon on 1993. aastast alates kasutanud lähenemisaruannetes erinevaid lähenemisviise;
4. on kindlalt vastu Maastrichti kriteeriumide täitmist puudutavatele erisätetele; palub komisjonil hinnata lähenemiskriteeriume vastavalt asutamislepingule ja selle artiklit 121 käsitlevale protokollile; rõhutab sellega seoses euroala pikaajalise stabiilsuse hindamise olulisust;
5. juhib tähelepanu, et komisjon avaldaks iga hindamise läbiviimise korral oma uurimistulemused nende riikide kohta, keda ei loeta veel olevat valmis euroalaga ühinemiseks, ning edastaks need Euroopa Parlamendile, et tagada EL tasemel otsustusprotsessi läbipaistvuse ning vastutavuse kõrge tase;
6. rõhutab, et see tähendab, et euroala laienemine ei tohi kahjustada majandusliku juhtimise nõutavat rakendamist euroalal;
7. palub euroalaga ühinemise taotluse esitanud liikmesriikide (ühinemist taotlevad riigid) ametiasutustel tagada täielik läbipaistvus poliitiliste otsuste puhul – näiteks vahetuskurside määramise ja ühinemise kavandavate tähtaegade osas – mis on vastu võetud enne ERM II liikmeks olemist ja selle ajal; kutsub ametiasutusi üles tegema üldsusele kättesaadavaks antud küsimustega seotud mõju hindamised, uuringud ja aruanded;
8. rõhutab euroala liikmesriikide vajadust tugevdada oma jõupingutusi majandus- ja rahapoliitika tõhusaks kooskõlastamiseks, eelkõige nende ühiste strateegiade tugevdamise kaudu eurogrupis, et suurendada tegelikku majanduslikku lähenemist ja vähendada asümmeetrilise šoki ohtu rahaliidus; märgib, et need jõupingutused võiksid alata eelarvekalendri kooskõlastamisest ja eelarveprojektide koostamisest, lähtudes samadest prognoosidest euro ja dollari vahetuskursi ning nafta hinna muutuse kohta;
9. rõhutab, et eurole üleminekut ei tuleks käsitleda ega kavandada üksnes vääringu tehnilise muutmisenä, vaid suure üleminekuna, millel on märkimisväärne majanduslik, rahanduslik ja sotsiaalne mõju;

Euroala laienemise tehnilised eeltingimused

10. juhib tähelepanu sellele, et euro sujuvaks kasutuselevõtuks on vaja üksikasjalikke riiklikke ülemineku-kavasid; on veendunud, et nendes kavades tuleks loetleda kohalikud ja riiklikud asutused, mis vastutavad euro kasutuselevõtu elluviimise eest, ning et need peavad sisaldama üksikasjalikku ajakava siseriiklike õigusaktide ja halduseeskirjade muutmiseks ning avalik-õiguslike asutuste kohandamiseks; on seisukohal, et euroalaga liitumise esimese laine ajal euro kasutuselevõtu kohta omandatud teadmisi tuleks põhjalikult arvesse võtta, nagu ka eurole ülemineku eripära oludes, kus see valuuta on juba ühinemist taotlevates riikides ringluses ja laialdaselt kasutatav;
11. palub sujuva ülemineku hõlbustamiseks ühinemist taotlevatel riikidel tagada pankadele varakult euro pangatähtede kättesaadavus, hoida kahe vääringu samaaegse ringluse etapp lühikesena ja korraldada väga täpselt omavääringu ühikute käibest kõrvaldamine;
12. palub ühinemist taotlevatel riikidel pöörata üleminekuetapis erilist tähelepanu tarbijakaitsele; palub neil rakendada õigusaktid, millega nähakse kohustuslikus korras ette kahes vääringus hinna esitamine piisavalt pika aja jooksul, ning kehtestada tõhus kord tarbijate kaitseks põhjendamatute hinnatõusude vastu üleminekuetapis või kauem; nõuab selgeid avalikke kampaaniaid, mis juhivad tähelepanu sellele, et ainus relv põhjendamatute hinnatõusude vastu on tarbijate võimalus oma tarnijad vabalt valida; juhib tähelepanu sellele, et erilist tähelepanu tuleks pöörata hindade määramisele avaliku või erasektori monopolise seisundi ja ametiasutuste puhul; kutsub neid üles asutama vähemalt kaheks aastaks vaatluskeskuse, mis vastutab andmete avaldamise eest ligikaudu kümne eriti olulise tarbijahinna arengu kohta;

Neljapäev, 1. juuni 2006

13. tuletab meelde, et ühinemist taotlevates liikmesriikides tuleb alustada varajasi ja ulatuslikke kodanike teavitamise kampaaniaid, mille abil äratatakse usaldust üleminekuprotsessi vastu, ning samuti tuleb tagada, et kõik üleminekuetappi kaasatud pooled korraldaksid üleminekut õiglaselt, eesmärgiga muuta euro edukaks; on seisukohal, et kodanike teadmiste puudulikkust tuleb vähendada ning et varakult tuleks korraldada meedia kasutamine teavituskampaaniate jaoks;

Erinõuded euroalaga ühinemist taotlevatele riikidele

14. juhhib tähelepanu sellele, et enneaegne ühinemine euroalaga võib kaasa tuua ootamatusi majandusliku lähenemise protsessis;

15. juhhib tähelepanu sellele, et euroala laienemine hõlbustab majandusliku lähenemise protsessi ning aitab kaasa euroala kui terviku tugevdamisele;

16. märgib, et majanduslik lähenemine ei ole piisavalt kaugemale arenenud, et võimaldada kiiret ühinemist mõnes ühinemist taotlevas riigis, nagu näitab mõnedes liikmesriikides täheldatud kõrge inflatsioonimäär ja ülemäärane eelarvepuudujääk; tunnistab, et mitmed liikmesriigid on rajanud tugeva aluse euro kiireks kasutuselevõtuks, tagades eelarve pikaajalise jätkusuutlikkuse;

17. nõuab, et kõik kriteeriumid oleksid enne euro kasutuselevõttu täielikult täidetud, ja juhhib tähelepanu sellele, et mitte kõik seitse ERM II liikmesriiki, kelle suhtes ei kehti erandit, ei ole ühinemistingimusi täitnud;

18. tervitab Sloveeniat euroala uue liikmena ja on arvamusel, et see euroala laienemine mõjub positiivselt Euroopa majandusele tervikuna;

19. avaldab kahetsust Leedule antud negatiivse soovitusel pärast ning palub selget ja kõikehõlmavat selgitust inflatsioonikriteeriumide kohaldamiseks tehtud arvutuse aluse kohta; palub komisjonil ajakohastada 2006. aasta Leedu lähenemisaruannet ja luua koostöös Leedu ametivõimudega ekspertide tööriühm, et töötada välja strateegia kiireks euroalaga ühinemiseks;

20. julgustab Eestit, kellel ei õnnestunud täita ainult inflatsioonikriteeriumeid, jätkama jõupingutusi ühinemiskriteeriumide ja euroala liikmesuse nõuete peatseks täitmiseks;

21. palub liikmesriikidel anda komisjonile võimalus kontrollida Maastrichti kriteeriumide täitmist täpsete, ajakohaste, usaldusväärsete ja kvaliteetsete andmete põhjal;

22. tuletab meelde, et väljajäämisklausli (opt-out clause) puudumisel näeb asutamisleping ette Maastrichti kriteeriumide automaatse hindamise iga kahe aasta järel nende liikmesriikide puhul, kelle suhtes kehtib erand; märgib, et liikmesriigid, kelle suhtes kehtib erand, võivad paluda hindamise läbiviimist enne nimetatud tähtaja möödumist; nõuab tungival, et liikmesriigid hoiduksid seda tegemast, kui nad pole kindlad, et nad vastavad kõigile kriteeriumidele;

23. märgib, et hoolimata suurest kasvust viimase kümne aasta jooksul, on tegelik lähenemine endiselt nõrk;

24. on seisukohal, et otsus üksikute liikmesriikide ühinemise kohta peaks põhinema kvaliteetsetel andmetel ja hindamisel kooskõlas asutamislepingu sätete ja sellega seonduvate asjakohaste protokollidega; kutsub seega komisjoni ja Euroopa Keskpanga üles läbi viima ulatuslikku hindamist, mis oleks rohkem kui üksnes ametlik arvude võrdlus, ning võtta arvesse lähenemise varasemaid kogemusi ja saavutusi makromajandusliku stabiilsuse tagamisel;

25. on seisukohal, et euro kasutuselevõtuga kaasnevate kulude ja tulude hoolikas analüüs varajases etapis on uute liikmesriikide ning kogu euroala huvides, võttes eelkõige arvesse seda, et euroala liikmeks olemisel on olulised tagajärjed rahapoliitiliste vahendite seisukohalt ning selleks on vaja piisavat paindlikkust eelarvepoliitikas, mis jääb kasutada olevaks makromajanduslikuks vahendiks; palub, et need analüüsid avalikustataks;

Neljapäev, 1. juuni 2006

26. on seisukohal, et euroala liikmelisuseks valmistumine võib iseenesest tuua märkimisväärsed kasu pärast ERM II mehhanismiga ühinemist, et euroalaga ühinemise kuupäev ei peaks olema põhiküsimus, ning et usaldusväärne ja püsiv edasiliikumine on väga oluline tagamaks, et euro kasutuselevõtt uutes liikmesriikides on edukas;

27. juhib tähelepanu sellele, et inflatsioonikriteerium näeb ette inflatsioonimäära, mis ei ületa rohkem kui 1,5% võrra hinnastabiilsuse osas kolme kõige paremaid tulemusi saavutava liikmesriigi inflatsioonimäära, kusjuures keskmise määramisel on aluseks eelmise 12 kuu tarbijahinnad komisjoni poolt koostöös Euroopa Keskpannaga edastatud andmete põhjal;

28. tunneb muret selle pärast, et kasutatakse kahte hindade stabiilsuse määratlust: üht kasutab Euroopa Keskpank oma rahapoliitikas (inflatsioon alla 2%, kuid sellele ligilähedane) ja teist lähenemisaruannetes (madalaim võimalik inflatsioon, arvestamata deflatsiooni); arvestades, et asutamislepingus sellist vahet ei tehta; on seisukohal, et need asutamislepingus nimetatud hindade stabiilsuse mõiste kaks tõlgendust on eksitavad ning need võivad mõjutada negatiivselt turgu ja turul osalejaid kõigis liikmesriikides;

29. juhib tähelepanu sellele, et ühinemist taotlevatel riikidel peab ühe aasta jooksul enne nende taotluse esitamist olema keskmine nominaalne pikaajaline intressimäär, mis ei ületa rohkem kui kahe protsendipunkti võrra hinnastabiilsuse osas kolme kõige paremaid tulemusi saavutava liikmesriigi intressimäära komisjoni poolt koostöös Euroopa Keskpannaga edastatud andmete põhjal;

30. juhib tähelepanu sellele, et nii kolme hinnastabiilsuse osas kõige paremaid tulemusi saavutava liikmesriigi määratlust kui ka kontrollväärtuse arvutamise meetodit tuleb selgitada, võttes arvesse asjaolu, et praegu kuulub rahaliitu kaksteist liikmesriiki, kes kasutavad ühisraha, mida reguleerib ühine rahapoliitika, ning et erinevused nende individuaalsetes inflatsioonitulemustes tulenevad pigem struktuursetest teguritest kui erinevustest makromajanduspoliitikat puudutavates seisukohtades; peab siiski oluliseks võtta arvesse nn Balassa-Samuelsoni efekti seoses uutele liikmesriikidele esitatavate inflatsioonikriteeriumidega;

31. nõuab tungivalt, et pärast esimest kahte otsust uute liikmesriikide lähenemisprogrammide hindamise kohta euroala peatset laienemist silmas pidades looks komisjon tiheda ja korrapärase koostöö taotluse esitanud riikidega, et teha kindlaks, milliste majanduspoliitiliste vahenditega saab kõige paremini parandada inflatsiooniga seotud tulemusi ilma majanduskasvu piiramata;

*
* *

32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja Euroopa Keskpannale.

P6_TA(2006)0241

Euroopa Parlamendi tulude ja kulude esialgne eelarvestus (2007)

Euroopa Parlamendi resolutsioon Euroopa Parlamendi 2007. eelarveaasta tulude ja kulude esialgse eelarvestuse kohta (2006/2022(BUD))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 272 lõiget 2;
- võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust;⁽¹⁾
- võttes arvesse 6. mail 1999. aastal Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelist kokkulepet eelarvemenetluse parandamise ja eelarvedistsipliini kohta⁽²⁾;

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽²⁾ EÜT C 172, 18.6.1999, lk 1. Kokkulepet on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega 2005/708/EÜ (ELT L 269, 14.10.2005, lk 24).